

Latvija piesardzīgi vērtē energoefektivitātes un AER sektorālo mērķu un pasākumu pārskatīšanu 2030. gadam

Publicēts: 03.12.2021.

[Energētika](#)

[Energoefektivitāte](#)

[ES](#)

[Jaunumi](#)

Š.g. 2. decembrī Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs Edmunds Valantis Briselē piedalījās Eiropas Savienības (turpmāk – ES) Transporta, telekomunikāciju un ministru padomes sanāksmē. Tās ietvaros ministri diskutēja par Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) progresa ziņojumu par Atjaunojamo energoresursu enerģijas direktīvas (turpmāk – AER direktīva) un Energoefektivitātes direktīvas (turpmāk – EED) pārskatīšanu, kā arī apmainījās ar viedokļiem par enerģijas cenu pieauguma iespējamiem risinājumiem.

AER un EED direktīvas pārskatīšana 2030. gada klimata mērķu sasniegšanai šobrīd notiek EK iniciatīvas “Gatavi mērķrādītājam 55 %” (Fit for 55) normatīvo aktu pakotnes ietvaros. Latvija atbalsta plašāku atjaunojamo energoresursu (AER) izmantošanu, efektīvāk tos integrējot ES enerģijas tirgū. Tomēr pārskatot AER direktīvu jāņem vērā, ka AER izmantošanas veicināšanai jānotiek izmaksu ziņā efektīvākajā veidā, kas dažādās dalībvalstīs atšķiras, un šiem pasākumiem jābūt izmaksu ziņā izpildāmiem.

Savukārt runājot par EED pārskatīšanu un priekšlikumu kāpināt ikgadējo enerģijas ietaupījumu, Latvija uzsvēra, ka neatbalsta šo iniciatīvu, jo tad mērķa sasniegšanai nepieciešamie ieguldījumi kļūs nesamērīgi augsti pret iegūstamajiem ietaupījumiem.

Tāpat rūpīgi jāizvērtē publiskā sektora ēku atjaunošanas pienākuma palielināšanu, ja tas tiks attiecināts ne tikai uz valsts tiešās pārvaldes iestāžu ēkām, bet arī uz visu publisko struktūru ēkām. Tādejādi, Latvijai tas nozīmētu desmitkārtīgu ikgadēji renovējamās publisko ēku platības pieaugumu jaunajā periodā, salīdzinot ar esošo.

Arī prasība, ka atjaunotajām publisko struktūru ēkām jāatbilst gandrīz nulles enerģijas ēku priekšnoteikumiem, izraisīs būtisku izmaksu pieaugumu par katra kvadrātmetra atjaunošanu, un rada risku izmaksu neefektīvu pasākumu plānošanai.

Vienlaikus, lai mazinātu enerģētisko nabadzību, Latvija atbalsta energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanu enerģētiskās nabadzības skartajos mājokļos.

Sanāksmes turpinājumā ministri diskutēja par enerģijas cenu pieauguma iespējamiem risinājumiem. Reaģējot uz enerģijas cenu kāpumu, š.g. oktobrī EK piedāvāja instrumentu kopumu ar iespējamiem pasākumiem, kurus dalībvalstis varētu apsvērt enerģijas cenu pieauguma mazināšanai. Atsevišķas dalībvalstis rosināja kopumā grozīt ES Elektroenerģijas direktīvu un līdz 2025. gadam reformēt ES elektroenerģijas tirgu. Tomēr tas neguva vairākuma dalībvalstu atbalstu.

Latvija pilnībā piekrīt, ka nepieciešams sniegt atbalstu ārkārtas situācijās visvairāk apdraudētajiem jeb mazaizsargātajiem elektroenerģijas lietotājiem, lai izvairītos no šo lietotāju atslēgšanas no enerģotīkla. Šajā jomā Latvija jau ir veikusi nepieciešamos soļus, un no 1. novembra, reaģējot uz elektroenerģijas cenas kāpumu, atbalsts mazaizsargātajiem lietotājiem palielināts par 10 EUR, saņemot 15 vai 20 EUR atvieglojumu elektrības rēķina mazināšanai. Kopā, aplēstais atbalsta saņēmēju skaits Latvijā ir apmēram 170 000 cilvēku jeb ~9% no kopējā valsts iedzīvotāju skaita. Kopumā šim atbalstam paredzēts finansējums 32 milj. EUR 2021./2022.gadā.

Latvija atbalsta lielāko daļu no EK piedāvātajiem pasākumiem enerģijas cenu kāpuma ierobežošanai. Vienlaikus, Latvijas ieskatā būtu nepieciešams rūpīgāk izvērtēt ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas pārskatīšanu.

Ekonomikas ministrijas

Sabiedrisko attiecību nodaļa

<https://www.em.gov.lv/lv/jaunums/latvija-piesardzigi-verte-energoefektivitates-un-aer-sektoralo-merku-un-pasakumu-parskatisanu-2030-gadam>